

Seat No. : _____

XX-116

April-2013

M.A. (Sem.-IV)

History : 507

(Research Methodology)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : તમામ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧. સંશોધનનો અર્થ સમજાવી તેની અગત્યતા તપાસો. ૧૪
અથવા
સંશોધન માટે વિષય પસંદગીના આંતરિક અને બાહ્ય ધોરણો સ્પષ્ટ કરો.
૨. ઐતિહાસિક સંશોધન માટેના પ્રથમ કક્ષાના અને દ્વિતીય કક્ષાના સાધનોની ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
ઈતિહાસમાં દસ્તાવેજની વિશ્વસનીયતા કેવી રીતે તપાસશો ?
૩. ઈતિહાસમાં વૈજ્ઞાનિક સંશોધન માટેના વિવિધ સાધનો અને પદ્ધતિઓનું વર્ણન કરો. ૧૪
અથવા
માહિતીનું અર્થઘટન કેવી રીતે કરશો ? ચર્ચા કરો.
૪. સંશોધન માટે માહિતીની નોંધ કેવી રીતે કરશો ? તેની વિવિધ પદ્ધતિઓની ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
સંશોધનમાં પાઠનોંધ મૂકવાની પદ્ધતિઓ જણાવી તેની ઉપયોગિતા દર્શાવો.
૫. એક કે બે વાક્યમાં જવાબ આપો : ૧૪
(૧) સંશોધનના મુખ્ય હેતુઓ દર્શાવો.
(૨) માઈક્રો લેવલ સંશોધન એટલે શું ?
(૩) સંશોધનમાં મૂળભૂત સાધનોનું મહત્ત્વ દર્શાવો.

- (૪) સમાજવિદ્યાના સંશોધનની ઉપયોગિતા જણાવો.
- (૫) વિષય પસંદગીમાં બાહ્ય ધોરણો કયા કયા છે ?
- (૬) પ્રથમ કક્ષાનું સાધન એટલે શું ?
- (૭) મેગેસ્થનીસના ઈન્ડિકાને તમે મૌર્યયુગ માટે કયા પ્રકારનું સાધન ગણાશો ?
- (૮) પ્રથમ કક્ષાના અને દ્વિતીય કક્ષાના સાધનો વચ્ચેનો તફાવત દર્શાવો.
- (૯) સંશોધનમાં ઐતિહાસિક દસ્તાવેજોની આધારભૂતતા એટલે શું ?
- (૧૦) સંશોધનમાં કોમ્પ્યુટર કેવી રીતે ઉપયોગી બને છે ?
- (૧૧) પાદનોંધ એટલે શું ? ઉદાહરણ આપો.
- (૧૨) નોંધ લેવાની પદ્ધતિઓ જણાવો.
- (૧૩) પાદનોંધ અને સંદર્ભ સૂચી વચ્ચેનો તફાવત દર્શાવો.
- (૧૪) સંદર્ભસૂચિની ઉપયોગિતા જણાવો.
-

Seat No. : _____

XX-116

April-2013

M.A. (Sem.-IV)

History : 507

(Research Methodology)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions carry equal marks.

1. Explain the meaning of research and examine its importance. **14**

OR

Clarify the internal and external criterias for the selection of topic for research.

2. Discuss the original and secondary sources for historical research. **14**

OR

How do you examine the credibility of documents in History ?

3. Describe the various sources and methods for scientific research in History. **14**

OR

How do you interpret the data ? Discuss.

4. How do you take notes of information for research ? Discuss its various methods. **14**

OR

State the methods of footnotes in research and mention its usefulness.

5. Answer in **one** or **two** sentences : **14**

- (1) Mention the objectives of research.
- (2) What is meant by Micro level research ?
- (3) Mention the importance of original sources in research.

- (4) State the uses of social sciences research.
  - (5) Which are the external criterias for the selection of topic ?
  - (6) What is meant by primary sources ?
  - (7) Which type of source do you consider Indica of Magesthenis for Mauryan age ?
  - (8) Mention the differences between original sources and secondary sources.
  - (9) What is meant by authenticity of historical documents in research ?
  - (10) How computer is useful in research ?
  - (11) What is meant by footnotes ? Give an example.
  - (12) State the methods of note taking system.
  - (13) Mention the differences between footnotes and bibliography.
  - (14) State the usefulness of Bibliography.
-